

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1992	Κυριακὴ Τελώνου & Φαρισαίου 5 Φεβρουαρίου 2017	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Τριῶδιο

Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, ἀγαπητοί μου, μπαίνουμε στὴν περίοδο τοῦ Τριωδίου.

Ἔνα ἀρχαῖο γνωμικὸ ἔλεγε· «*Βίος ἀνεόρταστος μακρὰ ὁδὸς ἀπανδόκευτος*», δηλαδή· ζωὴ πεζὴ ποὺ δὲν ποικίλλεται κατὰ διαστήματα ἀπὸ ἑορτὲς μοιάζει μὲ δρόμο μακρὺ ποὺ δὲν ἔχει κάπου ἕνα πανδοχεῖο, ὅπου ὁ ὁδοπόρος νὰ μπορῇ νὰ σταθμεύσῃ γιὰ νὰ ξεκουραστῇ (Δημοκρίτου, Ἀπόστ. 230· Fragm. VorsoKr. Diels - Kranz II, σσ. 191,11-12· παρὰ Μιχαήλ Γ. Ἰατροῦ, Πόθεν καὶ Διατί – εἰδικὴ ἐγκυκλοπαιδεία, Ἄθηναι 1972, 100).

Τὸν παλιὸ καιρὸ, ποὺ δὲν ὑπῆρχαν τὰ σημερινὰ μέσα συγκοινωνίας καὶ οἱ ταξιδιώτες μετακινούνταν ἢ μὲ τὰ πόδια ἢ μὲ ζῶα, στὶς μεγάλες δημόσιες ἀρτηρίες κατὰ διαστήματα ὑπῆρχαν πανδοχεῖα, τὰ χάνια ὅπως τὰ ἔλεγαν τότε, καὶ ἐκεῖ στάθμευαν γιὰ νὰ ξαποστάσουν καὶ νὰ ἀνεφοδιαστοῦν. Ἐκεῖ, ἂν τοὺς ἔπιανε ἡ νύχτα, ἔβρισκαν μέρος νὰ διανυκτερεύσουν καὶ τροφή γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ τὰ ζῶα τους. Τὸ **πανδοχεῖο** ἦταν μιὰ ἀνάγκη.

Μήπως ὁμως καὶ σήμερα, ποὺ τὰ ταξίδια ἔχουν γίνῃ πολὺ πιὸ εὐκόλα, δὲν ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη αὐτή; Ὑπάρχει· μόνο ποὺ τώρα τὸ παλιὸ χάνι τὸ ἀντικατέστησε ὁ σύγχρονος **σταθμὸς ἀνεφοδιασμοῦ**, μὲ βενζινάδικο γιὰ καύσιμα ἢ ἄλλα ἐφόδια τοῦ αὐτοκινήτου, μὲ ἐστιατόριο γιὰ πρόγευμα ἢ φαγητό, μὲ ἀναψυκτήριο, ἢ μὲ καταστήματα ποικίλων εἰδῶν.

Τὸ μακρὺ καὶ μονότονο ταξίδι ἦταν ἀνέκαθεν καὶ εἶνε πάντα κουραστικὸ· γι' αὐτὸ ἢ στάθμευσι θεωρεῖται ἀπαραίτητη. Κάτι ἀνάλογο ὁμως συμβαίνει καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ μας πορεία μέσα στὴ ζωὴ. Ἔνα ταξίδι εἶνε καὶ αὐτὴ· κι ὅταν δὲν ἔχη σταθμούς, ἢ πορεία καταντᾶ κουραστικὴ καὶ ἄχαρη. Χρειάζονται κ' ἐδῶ οἱ σταθμοί. Καὶ σταθμοὶ ποιοὶ εἶνε; εἶνε **οἱ ἑορτὲς**, ἐθνικὲς καὶ θρησκευτικὲς, ποὺ ἔρχονται καὶ διακόπτουν τὴ μονοτονία τῆς καθημερινότητος μέσα στὸν ἐτήσιο κύκλο.

Στὴν θρησκευτικὴ μας ζωὴ οἱ Ἕλληνες, ἀφ' ὅτου δεχθῆκαμε καὶ ἀσπασθῆκαμε τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἑορτὲς τῆς παλαιᾶς θρησκείας τῶν δώδεκα θεῶν παραμέρισαν καὶ ἔδωσαν τὴ θέσι τους στὶς **χριστιανικὲς ἑορτὲς**, οἱ ὁποῖες ἔχουν ὡς βάσι τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ χριστιανικὲς ἑορτὲς τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, ποὺ ὠραίζουν τώρα τὶς τέσσερις ἐποχὲς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, δὲν ἔρχονται ἀπλῶς νὰ διακόψουν τὴ μονοτονία τῆς καθημερινῆς ζωῆς· ἔρχονται καὶ ἀγιάζουν τὸ χρόνο, δίνουν νόημα στὴν πεζὴ καθημερινότητα, διδάσκουν, φωτίζουν, ἐνθουσιάζουν, ἀναπτερώνουν, τονώνουν.

Τὴν περίοδο αὐτὴ, καθὼς ἐτοιμαζόμαστε γιὰ τὴ μεγάλη ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, γιὰ νὰ ἐορτάσουμε δηλαδή τὴν σταυρικὴ θυσία καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία, γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό, μᾶς εἰσάγει στὸ **Τριῶδιο**. Εἶνε μιὰ περίοδος ἐβδομήντα ἡμερῶν, δέκα ἐβδομάδων. Οἱ τρεῖς πρῶτες ἐβδομάδες εἶνε εἰσαγωγικὲς, ἀκολουθοῦν οἱ ἑξὶ ἐβδομάδες τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καὶ τὸ Τριῶδιο κλείνει μὲ τὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου.

«Ἦρθε τὸ Τριῶδιο» ἢ «ἀνοίγει τὸ Τριῶδιο», λέει ὁ κόσμος· καὶ δοκιμάζουν χαρὰ μεγάλη. **Πρόκειται ὁμως ἄραγε γιὰ χαρὰ χριστιανική;**

Φοβᾶμαι πολὺ, ὅτι ἡ χαρὰ αὐτὴ δὲν εἶνε χαρὰ χριστιανικὴ, ἀλλὰ **εἶνε χαρὰ τοῦ κόσμου**. Γιατί τὸ λέω αὐτό; Διότι ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖο οἱ πολλοὶ ζοῦν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιόδου αὐτῆς τοῦ Τριωδίου, δὲν εἶνε αὐτὸς ποὺ ταιριάζει σὲ Χριστιανούς. Δὲν βλέπετε πῶς διασκεδάζουν; Χοροὶ ἄσεμνοι, μεταμφιέσεις, τραγούδια αἰσθησιακά, θεάματα πορνικά, φαγοπότια ἀμαρτωλά, μεθύσια καὶ κραιπάλες, κάθε εἶδους σπατάλες καὶ ἀσωτίες, νὰ μὲ τί παραγεμίζουν, οἱ λεγόμενοι Χριστιανοί, τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Τριωδίου.

Ἡ περίοδος τῶν ἡμερῶν αὐτῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ᾖ ὡς ἓνα κρυστάλλινο ποτήρι, ποῦ ἀπὸ μέσα κι ἀπ' ἔξω ν' ἀστράφτη ἀπὸ καθαριότητα, γεμᾶτο ἀπὸ τὰ πολυτίμα δάκρυα τῆς μετανοίας καὶ τῆς συντριβῆς· καὶ ὅμως, ἀντὶ γιὰ τέτοιο ποτήρι, ἐμεῖς προσφέρουμε στὸ Χριστὸ ἓνα ποτήρι –συχῶρεσέ μας, Κύριε, γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας!– ποῦ ἀπ' ἔξω μπορεῖ ἴσως νὰ φαίνεται χρυσὸ καὶ νὰ λάμπη, ἀλλὰ εἶνε **ποτήρι «γέμον βδελυγμάτων»** (Ἀπ. 17,4), γεμᾶτο ἀπὸ τὶς ἀκαθαρσίες μιᾶς εἰδωλολατρικῆς ζωῆς, τὴν ὁποία δυστυχῶς ζοῦμε τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς λεγομένους Χριστιανούς.

Ἴσως καμμία ἄλλη περίοδος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους νὰ μὴν παρουσιάζη τέτοιο καὶ τόσο φορτωμένο **ἀπολογισμὸ ἁμαρτημάτων** ὅπως αὐτὴ ἐδῶ ἢ εἰσαγωγικὴ περίοδος, ποῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου καὶ τελειώνει τὴν Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου. Ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδες οἱ Χριστιανοὶ ζοῦν ὡς κάποιος –ποιὸς ἄλλος παρὰ ὁ σατανᾶς;– νὰ τοὺς ἔχη ἀνοίξει διάπλατα τὶς πύλες τῆς ἀνομίας καὶ τῆς φαυλότητος!

* * *

Καὶ ὅμως, παρὰ τὴν πλειονότητα τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι τὶς ἡμέρες αὐτὲς περιμένουν ν' ἀνοίξουν οἱ πύλες τῆς ἀνομίας καὶ τῆς φαυλότητος γιὰ νὰ ὀργιάσουν μὲ τὸν πιὸ ἀντιχριστιανικὸ τρόπο, ὑπάρχει –δόξα τῷ Θεῷ– καὶ μία μερίδα, **«τὸ μικρὸν ποίμνιον»** (Λουκ. 12,32) τοῦ Κυρίου, ποῦ μὲ τελείως διαφορετικὴς, ἐντελῶς ἀντίθετες, ψυχικὲς διαθέσεις εἰσέρχονται στὴν περίοδο αὐτὴ τοῦ Τριωδίου.

Χαίρονται καὶ οἱ Χριστιανοὶ αὐτοί· ἀλλ' ὄχι γιὰ τὸ ἄνοιξον οἱ αἵθουσες τῶν χορῶν, ὄχι γιὰ τὸ παρελᾶσθαι τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἀποκριᾶτικοι μασκαρᾶδες, ὄχι γιὰ τὸ ἔφτασε ὁ καιρὸς τῶν αἰσθησιακῶν ἀπολαύσεων· ὄχι! Χαίρονται, **γιατὶ ἀνοίγουν οἱ πύλες** τῆς ψυχικῆς περισυλλογῆς, τῆς συντριβῆς, τῆς προσευχῆς, **τῆς μετανοίας**. Μαζὶ μὲ τὸν Τελώνη καὶ μαζὶ μὲ τὸν ὑμνωδὸ τῆς Ἐκκλησίας ὑψώνουν ψυχὲς καὶ καρδιὰς πρὸς τὰ ἄνω καὶ λένε πρὸς τὸν πανοικτίρμονα Θεὸ τὴν προσευχὴ τοῦ Τελώνου, τὴν προσευχὴ τῶν ταπεινῶν· **«Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ»** (Λουκ. 18,13) καὶ **«Τῆς μετανοίας ἀνοίξόν μοι πύλας, Ζωοδότα· ὀρθρίζει γὰρ τὸ πνεῦμά μου πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου, ναὸν φέρον τοῦ σώματος ὅλον ἐπιλωμένον· ἀλλ' ὡς οἰκτίρμων κάθαρον εὐσπλάγχχνω σου ἐλέει»** (Τριῶδ. Κυρ. Τελ. & Φαρ.).

Ἦ οἱ ψυχὲς αὐτὲς, πόσο τὶς μακαρίζω, πόσο τὶς θαυμάζω! Μοιάζουν μὲ **πλοιάρια ποῦ ἐ-**

τοιμάζονται ν' ἀποπλεύσουν, ν' ἀνοίχθουν στὸ πέλαγος γιὰ πνευματικὸς ἀγῶνες, στοὺς ὁποίους τοὺς καλεῖ τώρα μὲν ἢ πρώτη σάλπιγγα τοῦ Τριωδίου, καὶ μετὰ ἀπὸ λίγο θὰ τοὺς καλέσῃ ἐντονώτερα ἢ σάλπιγγα τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τῆς ὁποίας ὠραῖο προοίμιο εἶνε ἢ εἰσαγωγικὴ αὐτὴ περίοδος τῶν τριῶν πρώτων ἑβδομάδων τοῦ Τριωδίου.

Ἦς ἀκολουθήσουμε κ' ἐμεῖς, ἀγαπητοὶ μου, τὶς ψυχὲς αὐτὲς στοὺς πνευματικὸς ἀγῶνες. Ἦς ὑψώσουμε τὰ ἱστία τῆς ψυχῆς μας, **ἄς ἀνοίξουμε τὰ πανιά**, γιὰ νὰ δεχθοῦμε δυνατὴ τὴν ἐνέργεια τοῦ παναγίου Πνεύματος. Γιατὶ ὅπως ἓνα πλοιάριο ποῦ ἔχει μαζεμένα τὰ πανιά δὲν κινεῖται βέβαια πρὸς τὰ ἐμπρός, ἔστω καὶ ἐὰν πνέη οὐριος ἄνεμος, ἔτσι καὶ μία ψυχὴ ποῦ μένει ἀποχαυνωμένη καὶ ἀδρανῆς στὴν προσευχὴ, ἀπρόθυμη στὴ νηστεία, δυσκίνητη στὴ μετάνοια, ἢ ψυχὴ αὐτὴ θὰ παραμείνῃ στάσιμη καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν περίοδο τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἔστω καὶ ἐὰν τώρα πνέη οὐριος ὁ ἄνεμος τῆς θείας χάριτος.

Ἀφήνοντας λοιπὸν κατὰ μέρος τὸν ἁμαρτωλὸ κόσμον, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ νιώσῃ τὴν πνευματικότητα τῶν ἁγίων αὐτῶν ἡμερῶν, ἄς συμπλεύσουμε μαζὶ μὲ τὶς ψυχὲς ἐκεῖνες, ποῦ τὰ πλοιάριά τους ὑπὸ τὴν ὀδηγία τοῦ παναγίου Πνεύματος κατευθύνονται **πρὸς τὸ λιμάνι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν**.

Μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ θὰ περάσουμε χριστιανικὰ τὴν περίοδο αὐτὴ· **θὰ διαπλεύσουμε «τὴν «θάλασσαν τὴν μεγάλην καὶ εὐρύχωρον»** (Ψαλμ. 103,25) (=τὴ μεγάλη καὶ πλατεῖα θάλασσα), **πολλῶν μὲν θηρίων γέμουσαν, πολλῶν δὲ σκοπέλων** (=ποῦ εἶνε γεμάτη ἀπὸ πολλοὺς καρχαρίες καὶ πολλοὺς σκοπέλους), **πολλοὺς δὲ ἡμῖν χειμῶνας τίκτουσαν** (=καὶ μᾶς γεννάει πολλὰς κακοκαιρίες), **καὶ ἐξ αἰθρίας μέσης χαλεπώτατην ζάλην ἐπεγείρουσαν** (=καὶ ἐνῶ ἐπικρατεῖ καλωσύνη ξεσηκώνει φοβερὴ τρικυμία)», ὅπως λέει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος (Ἐ.Π. Migne).

Ἦ ὅλα, δηλαδὴ, τὰ ἐμπόδια, ποῦ θὰ συναντήσουμε σ' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ μας πορεία, νὰ τὰ ὑπερπηδήσουμε μὲ τὴ βοήθεια τῆς θείας χάριτος· **νὰ ζήσουμε «σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς»** (Τίτ. 2,12) **«ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης»** (Φιλιπ. 2,15).

Πῶς θὰ γίνῃ αὐτό; Ἄρκεῖ μόνο, μὲ θερμὴ **προθυμία**, μὲ φλόγα πνευματικῆς ζωῆς, νὰ εἰσέλθουμε στὸ στάδιο τῶν πνευματικῶν ἀγῶνων τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**